

26 Ιουλίου: Μνήμη της Αγίας Παρασκευής

[/ Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Ορθόδοξη πίστη](#)

[article_22657](#) Η υπέρβαση των διακρίσεων στην Εκκλησία (Γαλ 3:23 – 4:5)

του Μιλτιάδη Κωνσταντίνου, Κοσμήτορα της Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ. Κυριακός Λόγος

Η γιορτή της Αγίας Παρασκευής (26 Ιουλίου) είναι αναμφίβολα το πιο διαδεδομένο, με εξαίρεση βέβαια εκείνο της Παναγίας, πανηγύρι του καλοκαιριού σε ολόκληρη την Ελλάδα. Σχεδόν δεν υπάρχει πόλη ή χωριό που να μην έχει, αν όχι κάποιον ενοριακό ναό, έστω κάποιο εξωκλήσι, αφιερωμένο στην Αγία Παρασκευή. Στη διάδοση αυτή του πανηγυριού ασφαλώς σημαντικό ρόλο έχει παίξει η μακραίωνη εξέλιξη του τρόπου ζωής στην ελληνική ύπαιθρο, αλλά και η θεολογική σημασία της γιορτής είναι επίσης πολύ σημαντική.

Αυτή τη θεολογική σημασία τονίζει το αποστολικό ανάγνωσμα που καθιερώθηκε να διαβάζεται στην εκκλησία την ημέρα της γιορτής και που προέρχεται από την Πρὸς Γαλάτας Ἐπιστολή του αποστόλου Παύλου. Η επιστολή αυτή είναι ένα κείμενο γραμμένο με πολύ πάθος. Πρόκειται για το πάθος του δασκάλου ο οποίος βλέπει το έργο του να καταστρέφεται, τους μαθητές του να απορρίπτουν τη διδασκαλία του και να ακολουθούν άλλους, διαφορετικούς από εκείνους που αυτός τους οδήγησε, δρόμους. Αυτό το πάθος οδηγεί τον απόστολο σε μια έντονη ρήξη με το παρελθόν του, σε μια προσπάθεια να τραβήξει οριστικά μια σαφή διαχωριστική γραμμή ανάμεσα στην παλιά θρησκεία και στη νέα πίστη, ανάμεσα στον ιουδαϊσμό και στον χριστιανισμό. Σ' αυτό οφείλεται, άλλωστε, και η σκληρή γλώσσα που χρησιμοποιεί, ασκώντας δριμύτατη κριτική σε θεσμούς βαθύτατα ριζωμένους από αιώνες στη συνείδηση του λαού του, όπως ο Νόμος και η περιτομή, που σε καιρούς δύσκολους αποτέλεσαν φως και ελπίδα, μοναδικό στήριγμα και όρο επιβίωσης του Ισραήλ.

Στην περικοπή που διαβάζεται κατά την ημέρα της γιορτής της αγίας Παρασκευής, ο απόστολος επιχειρεί να εξηγήσει στους αναγνώστες του το πόσο σημαντικό είναι γι' αυτούς το να είναι μέλη της Εκκλησίας: «Πιστεύοντας στον Ιησού Χριστό, είστε πια όλοι παιδιά του Θεού» (Γαλ 3:26), τους τονίζει και εξηγεί: «γιατί όσοι με το βάπτισμα ενωθήκατε με τον Χριστό, έχετε γίνει σαν τον Χριστό» (Γαλ 3:27). Η μεταφορική φράση «έχετε ντυθεί τον Χριστό» (Χριστὸν ἐνεδύσασθε), που χρησιμοποιεί εδώ ο απόστολος, σημαίνει ότι οι χριστιανοί έχουν πλέον τα

χαρακτηριστικά του Χριστού, έχουν γίνει όπως ο ίδιος Χριστός, και κατά συνέπεια: «Δεν υπάρχει πια Ιουδαίος και ειδωλολάτρης, δεν υπάρχει δούλος και ελεύθερος, δεν υπάρχει άντρας και γυναίκα· όλοι σας, εφόσον είστε ενωμένοι με τον Ιησού Χριστό, είστε το ίδιο» (Γαλ 3:28).

Αυτή η τελευταία αποστροφή του αποστόλου, ότι άνδρες και γυναίκες δεν διαφέρουν μεταξύ τους εφόσον είναι ενωμένοι με τον Χριστό, είναι προφανώς ο λόγος για τον οποίο επιλέχτηκε να διαβάζεται κατά την ημέρα της γιορτής της αγίας η συγκεκριμένη περικοπή, αφού πραγματικά στον αγώνα για τη διάδοση της χριστιανικής πίστης άνδρες και γυναίκες αγωνίστηκαν το ίδιο χωρίς καμιά διαφορά μεταξύ τους.

Η αγία Παρασκευή γεννήθηκε τον β΄ μ.Χ. αιώνα σε ένα προάστιο της Ρώμης από χριστιανούς και εύπορους γονείς, τον Αγαθόνικο και την Πολιτεία, οι οποίοι την ανέθρεψαν χριστιανικά. Έτσι, από μικρή αποφάσισε να αφιερώσει τον εαυτό της στον Χριστό και στη βοήθεια των συνανθρώπων της και προετοιμαζόταν κατάλληλα γι' αυτό με τη μελέτη της Αγίας Γραφής. Στα είκοσί της χρόνια πέθανε ο πατέρας της, οπότε ως κληρονόμος της μεγάλης περιουσίας του μπορούσε πλέον να πραγματοποιήσει το όνειρό της. Η κοινωνική και οικονομική της θέση της έδινε εύκολη πρόσβαση στην κοινωνία της Ρώμης, οπότε εκτός από το τεράστιο φιλανθρωπικό της έργο είχε και τη δυνατότητα να οργανώνει συζητήσεις και να κηρύττει το Ευαγγέλιο του Χριστού. Η δράση της αυτή όμως καταγγέλλθηκε στις ρωμαϊκές αρχές, με αποτέλεσμα να συλληφθεί και να βασανιστεί σκληρά. Λέγεται ότι ο ίδιος ο αυτοκράτορας Αντωνίνος εντυπωσιάστηκε ιδιαίτερα από τη σοφία και την καρτερικότητα της Παρασκευής και την άφησε ελεύθερη. Ίσως σ' αυτό να οφείλεται και η ανεκτική στάση που ο Αντωνίνος κράτησε στη συνέχεια απέναντι στους χριστιανούς, κάτι που του προσέδωσε το παρωνύμιο "Πίος" (= Ευσεβής). Επί του διαδόχου όμως του Αντωνίνου, του Μάρκου Αυρηλίου, η Παρασκευή συνελήφθη και πάλι και μετά από φρικτά βασανιστήρια αποκεφαλίστηκε.

Ο ρόλος της αγίας Παρασκευής στη διάδοση του Ευαγγελίου στη Ρώμη και στην Ιταλία υπήρξε πραγματικά καθοριστικός. Ο ζήλος της και ο αγώνας της, που έφτασε μέχρι την προσφορά του ίδιου του εαυτού της, στήριξαν και δυνάμωσαν την τοπική εκκλησία της εποχής, και σύντομα κατέστησαν τη χριστιανική πίστη γνωστή στα πέρατα της οικουμένης. Ο αγώνας όμως εκείνος που άρχισε με τον Στέφανο και συνεχίστηκε με την Παρασκευή και τους άλλους μάρτυρες των τριών πρώτων χριστιανικών αιώνων δεν τελείωσε· το όραμα του αποστόλου Παύλου για μια κοινωνία ανθρώπων που ενωμένοι με τον Χριστό θα ξεπεράσουν όλες τις διακρίσεις, εθνικές, θρησκευτικές, κοινωνικές, παρά τους ποταμούς αίματος μυριάδων ανδρών και γυναικών δεν επιτεύχθηκε ακόμα. Ασφαλώς στον χριστιανικό

κόσμο έχουν γίνει πολλά και σημαντικά βήματα, μένουν όμως ακόμα πάρα πολλά και η ευθύνη γι' αυτά πέφτει στους σύγχρονους χριστιανούς. Σ' αυτούς απευθύνεται τώρα η υπόμνηση του αποστόλου Παύλου «όσοι με το βάπτισμα ενωθήκατε με τον Χριστό, έχετε γίνει σαν τον Χριστό», δηλαδή «είστε πια όλοι παιδιά του Θεού», όπως ακριβώς και ο Χριστός.

Όσο πιο γρήγορα συνειδητοποιήσουν οι χριστιανοί ότι ως παιδιά του Θεού οφείλουν να εργαστούν με όλες τους τις δυνάμεις για τη δημιουργία μιας κοινωνίας χωρίς διακρίσεις, χωρίς ανταγωνισμούς, χωρίς αντιπαραθέσεις, τόσο πιο γρήγορα και πιο αυθεντικά θα καταφέρουν να πείσουν τον υπόλοιπο κόσμο για την αλήθεια της πίστης τους. Μόνον τότε το αίμα των μαρτύρων που με τόσο πανηγυρικό τρόπο τιμούνται θα βρει τη δικαίωσή του.

Πηγή: amen.gr